

LIKABEHANDLINGS- PLAN

SANKT THOMAS FÖRSKOLA

LÄSÅRET 2017-2018

INNEHÅLL

<i>Inledning</i>	3
 DEL 1: BAKGRUND, BEGREPP OCH RUTINER	
<i>Skollagen och diskrimineringslagen</i>	4
<i>Syftet med likabehandlingsplanen</i>	6
<i>Grundläggande begrepp</i>	7
<i>Åtgärdsrutiner</i>	9
<i>Kartläggning</i>	11
<i>Barnens medverkan</i>	11
<i>Föräldrasamverkan</i>	12
 DEL 2: FÖREBYGGANDE INSATSER	
<i>Utvärdering av planerade åtgärder läsåret 2016-2017</i>	13
<i>Planerade åtgärder för läsåret 2017-2018</i>	13
<i>Allmänt om förskolans förebyggande arbete mot kränkande behandling</i>	14

INLEDNING

Varje år ska förskolan upprätta en likabehandlingsplan. Målet är att främja barnens lika rättigheter och att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling. I detta dokument beskrivs hur Sankt Thomas förskola arbetar för att uppfylla lagkraven och skapa en bra arbetsmiljö för barn och vuxna.

Vi som vuxna har ett gemensamt ansvar att skapa en frizon från diskriminering och kränkande behandling på förskolan. Genom vårt eget agerande har vi stora möjligheter att gestalta ett empatiskt och medkännande förhållningssätt gentemot barn och vuxna där vi ser till deras värdighet och inneboende förmåga och möjligheter.

Alla som arbetar på Sankt Thomas förskola har ansvar för barnens välbefinnande och att ett gott inlärningsklimat skapas. Det råder ett absolut förbud att kränka ett barn. Om ett barn utsätts för kränkande behandling ska förskolan utreda saken och vidta skäliga åtgärder. Barnen ska utifrån ålder och mognad vara delaktiga och aktiva i det dagliga värdegrundsarbetet och vara med och göra förskolan till en plats som präglas av trygghet och glädje.

Om någon misstänker att ett barn far illa ska förskolan informeras så snart som möjligt.

SKOLLAGEN OCH DISKRIMINERINGSLAGEN

Skollagen

Enligt kapitel 6 i skollagen så ska den som äger skolan se till att förskolan och grundskolan:

- målmedvetet arbetar mot kränkande behandling av barn och elever
- gör allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling
- varje år gör en plan mot kränkande behandling. Den ska till exempel innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Dessutom ska barn och elever engageras i arbetet med att ta fram planen.
- lever upp till den så kallade handlingsplikten. Den innebär att så snart skolan får kännedom om att ett barn eller en elev känner sig utsatt så måste de agera och ta reda på vad som hänt. De måste också göra allt de kan för att det inte ska hända igen.

I skollagens kapitel 6 finns också ett förbud för vuxna i skolan att kränka ett barn eller en elev. Lärarna har också en skyldighet att skapa en trygg miljö i skolan. Det kan ibland innebära att de måste använda sig av vissa disciplinära åtgärder, till exempel visa ut en elev från resten av en lektion. Även om det kan upplevas kränkande behöver det inte vara det i lagens mening.

Diskrimineringslagen

Enligt diskrimineringslagen ska den som äger skolan se till att förskolan och grundskolan:

- arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller ålder. Det innebär att skolorna ska göra allt för att ingen ska bli diskriminerad eller trakasserad.
- gör allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.
- varje år upprättar en likabehandlingsplan som innehåller en översikt över det som behövs göras för att främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever, dels förebygga och förhindra sexuella trakasserier.

SYFTET MED LIKABEHANDLINGSPLANEN

Syftet med planen är att alla på vår förskola – barn och vuxna – ska skyddas från diskriminering, mobbning eller annan kränkande behandling. Det förebyggande arbetet ska omfatta samtliga sju diskrimineringsgrunder (se nästa sida).

Förskolans mål

- att ha nolltolerans mot diskriminering, mobbning och kränkande behandling
- att vara en trygg arbetsplats för barn och vuxna
- att uppkomna mobbningsärenden åtgärdas och följs upp
- att den drabbades upplevelser definierar vad som utgör kränkande behandling
- att förmedla och gestalta alla människors lika värde
- att öka personalens kunskap och medvetenhet om förhållningssätt och rutiner i arbetet mot diskriminering, mobbning och kränkande behandling
- att involvera barn och föräldrar i likabehandlingsarbetet

GRUNDLÄGGANDE BEGREPP

Vad är mobbning?

En person är mobbad när hon eller han, upprepade gånger och under en viss tid, blir utsatt för negativa handlingar från en eller flera personer. Ovanstående definition gäller såväl barn, ungdomar som vuxna.

Vad är diskriminering?

Ett barn eller en vuxen får inte missgynnas genom särbehandling (direkt diskriminering) på grund av någon av de sju diskrimineringsgrunder som lagen omfattar:

- *kön*
- *könsöverskridande identitet och uttryck*
- *etnisk tillhörighet*
- *religion eller annan trosuppfattning*
- *funktionsnedsättning*
- *sexuell läggning*
- *ålder*

Ett barn eller en vuxen får heller inte missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler tillämpas så att de i praktiken får en diskriminerande effekt (indirekt diskriminering).

Vad är kränkande behandling?

Trakasserier och mobbning är former av kränkande behandling.

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.

- Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck.
- Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera.
- En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen, vara systematiskt eller återkommande.

- Kränkningar kan till exempel vara:
  - *fysiska* (t.ex. slag och knuffar)
  - *verbala* (t.ex. att bli hotad eller kallad nedsättande saker)
  - *psykosociala* (t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning eller blickar)
  - *text eller bilder* (t.ex. klotter, brev, lappar, e-post, sms, inlägg i sociala medier)

ÅTGÄRDSRUTINER

Om ett barn utsätter någon för diskriminering eller kränkande behandling gäller följande:

1. Förskolechefen informeras, och informerar i sin tur förskolans huvudman.
2. All personal på förskolan är skyldig att agera omedelbart mot alla sorters kränkande behandling.
3. Kränkingsproblemet ska i första hand lösas på förskolan och berörda föräldrar ska informeras.
4. Berörd personal dokumenterar händelsen och samtalar med de inblandade.
5. Samtalet inleds med frågor kring den konkreta situationen. Samtalet präglas av allvar utan att vara moraliserande. Samtalet klargör att det kränkande beteendet måste upphöra omedelbart.
6. Samtalet bör avslutas med att förstärka det positiva beteendet, och stärka känslan av trygghet, tillit och gemenskap.
7. Om så behövs kontaktas annan myndighet, t.ex. socialförvaltningen.

Om barnets dåliga uppförande inte bedöms vara kränkande eller diskriminerande vidtas någon eller några av följande åtgärder:

1. Tillsägelse av förskolans personal.
2. Samtal med barnet (om möjligt tillsammans med annan vuxen).
3. Samtal med berörda parter.
4. Uppföljning vid behov.

Om en vuxen kränker eller diskriminerar ett barn eller någon i personalen gäller följande:

1. Förskolechefen informeras, och informerar i sin tur förskolans huvudman.
2. Om personal upplever att en kollega agerar kränkande ska denne snarast tala med den som agerat felaktigt.
3. Kränkningen rapporteras till förskolechefen, som i sin tur informerar förskolans huvudman.
4. Händelsen dokumenteras.
5. Om så bedöms görs anmälan till polismyndighet eller arbetsmiljöverket av förskolechefen.

KARTLÄGGNING

Kartläggning av vilka behov som föreligger kan och ska också ske med hjälp av flera olika metoder, till exempel:

- Planerade samtal, t.ex. utvecklingssamtal
- Informella samtal
- Enkäter
- Incidentrapporter
- Genomgång av rutiner och regler
- Ritning över förskolan där barn kan markera om det finns platser där de känner sig otrygga

Metoderna ska ta hänsyn till barnens ålder och mognad. Genom kartläggningen bör vi till exempel försöka få svar på följande frågor: Vilka typer av kränkningar handlar det om? Hur vanligt är det? Var sker det?

Kartläggningen är delvis svårare att utföra i en barngrupp med små barn som ibland inte kan uttrycka sina känslor och upplevelser i ord. Alla vuxna har ett gemensamt ansvar för alla barn på förskolan, och genom att ha en god tillsyn och uppmärksamma på vad som händer i barngruppen kan vi lättare fastställa ett visst beteende och ingripa direkt om något skulle inträffa.

BARNENS MEDVERKAN

Vi på förskolan är medvetna om att små barn inte alltid förstår sitt eget agerande och att de ibland inte ser konsekvenserna av sitt eget handlande. I förskolans vardag kan det uppkomma tillfällen då barnen blir osams eller inte kommer överens. Det innebär också att barnen på förskolan är direkt involverade i konflikthantering och att hitta lösningar tillsammans. Ur barnens perspektiv är värdegrundsarbetet alltid praktiskt

och förankrat i konkreta situationer. Det är därför viktigt att respektera barnens upplevelser och att se att det är vårt ansvar att stärka barnens självkänsla, självförtroende, identitet och självkänedom.

FÖRÄLDRASAMVERKAN

- Likabehandlingsplanen finns på skolans hemsida.
- Information om likabehandlingsplanen på föräldramöten en gång per år.
- Vid behov tas likabehandlingsplanen upp på utvecklingssamtal.
- Föräldrarna på Sankt Thomas förskola har möjlighet att engagera sig i föräldraföreningen Sankt Thomas Skolas Vänner (STSV)
- Föräldraföreningen deltar i regelbundna skolkonferenser.

DEL 2: FÖREBYGGANDE INSATSER

UTVÄRDERING AV PLANERADE ÅTGÄRDER LÄSÅRET 2016-2017

Mål	Åtgärder	Tidsplan	Utvärdering
Trygg skolgård	Personalen ska vara där barnen är och i närheten där de leker.	Hösten 2016	Har genomförts. Fortsatt punkt även nästa läsår.
Vuxnas ansvar	Nya vikarieinstruktioner ang. arbetsuppgifter och bemötande.	Våren 2017	Har genomförts.

PLANERADE ÅTGÄRDER LÄSÅRET 2017-2018

Mål	Åtgärder	Tidsplan	Ansvarig
Trygg skolgård	Personalen ska vara där barnen är och i närheten där de leker.	Hösten 2017 Våren 2018	Förskolepersonalen
Att se och ta hänsyn till varandra	Hålla upp dörren för varandra (gäller barn, elever och vuxna)	Hösten 2017 Våren 2018	Förskolepersonalen

---

ALLMÄNT OM FÖRSKOLANS FÖREBYGGANDE ARBETE MOT KRÄNKANDE BEHANDLING

Alla som arbetar på Sankt Thomas ansvarar för att det råder ett tryggt klimat på förskolan. Diskriminering, mobbning och kränkande behandling ska förebyggas i det dagliga pedagogiska arbetet. Viktiga förutsättningar för detta är att det finns möjlighet till gemensam planering, reflektion och dokumentation varje vecka, och att det sker en kontinuerlig utvärdering av veckan som gått för att upptäcka förbättringsområden.

Kön

Skolledningen ska vid bildandet av barngrupperna eftersträva en jämn fördelning mellan flickor och pojkar. Kösystemet på fristående förskolor där barn tas in i turordning efter anmälningsdatum innebär att könsfördelningen kan bli ojämn.

Anställningsannonser ska vara könsneutralt utformade och uppmuntra sökande från båda könen. Ledningsfunktioner bör vara jämnt fördelade mellan könen.

Pedagogerna ska eftersträva jämställdhet i det pedagogiska arbetet så att flickor och pojkar utvecklas på bästa sätt. Pedagogerna ska tänka på att välja exempel som berättar om både flickor och pojkar. Flickor och pojkar ska ges samma möjlighet att göra sin röst hörd, och barnen ska ges tillfälle att leka med personer av båda könen.

Etnisk tillhörighet

Vår största rikedom på Sankt Thomas förskola är den mångfald av kulturer som finns bland barn, föräldrar och personal. Detta ska också gestaltas i det dagliga pedagogiska arbetet. Alla barn har rätten att känna trygghet och stolthet i sin kulturella identitet.

Religion och annan trosuppfattning

Sankt Thomas förskola vilar på katolsk grund. Det innebär att det måste finnas en stor medvetenhet om att inget barn och ingen vuxen får diskrimineras på grund av sin religion eller trosuppfattning. Det dagliga pedagogiska arbetet måste präglas av en grundläggande respekt för varandras olikheter genom att värdera det positiva bidrag som var och en kan bidra med i mötet mellan olika religioner, tankar och åsikter.

Funktionsnedsättning

Funktionshinder är i sig självt inget handikapp, men kan bli det om den omgivande miljön är sådan att tillvaron försvåras. Det är därför viktigt att miljön anpassas efter individens förutsättningar så långt det är möjligt.

Sexuell läggning

Ingen får missgynnas eller trakasseras för sin sexuella läggning. Vi på förskolan måste ständigt betona varje människas unika och oersättliga värde.

Vi arbetar med utgångspunkten att det inte finns någon majoritet där minoriteterna ska passa in, utan att skolan utgörs av en mängd minoriteter som ska finna former för att trivas bra ihop och respektera varandra.

SANKT THOMAS SKOLA